

Bærbare PC-er med fri programvare

Et stort hinder for utbredelsen av fri programvare i forbrukermarkedet, inklusive elever og studenter, er manglende tilbud av PC-er med fri programvare ferdig installert. Mange vet ikke engang at det finnes alternativer til Microsofts programvare (typisk Windows og Office) og ser på programvaren som en del av PC-en. Programvaren, ihvertfall operativsystemet, er så absolutt en del av PC-en, en nødvendig del for at en PC skal fungere. Men det må ikke være Microsofts programvare som benyttes, det finnes altså alternativer.

Idag kan folk med litt kunnskap selv laste ned en *linuxdistribusjon*, eller skaffe seg en CD- eller DVD plate, og installere dette selv. En linuxdistribusjon er en samling med fri programvare, som typisk inneholder det meste av det du trenger for at PC-en skal fungere (operativsystem) og for at du skal kunne lage tekstdokumenter, regneark, presentasjoner, ordne med bilder, musikk og film/video, samt surfe på nettet. I tillegg er det lagt til rette for at du lett kan laste ned tusenvis av andre programmer (applikasjoner). Men som sagt, det krever litt kunnskap for å få alt på PC-en til å virke, slik at det stort sett bare har vært entusiastene som har gjort dette. (Årsaken er av ren teknisk karakter: Mangelen på frie drivere og frie codec-er for lyd og video. Skal fri programvaremiljøet klare å lage de nødvendige driverne, må de som lager selve maskinvaren (et lydkort, skjermkort eller nettverkskort f.eks.) gjøre spesifikasjonen fritt tilgjengelig. Noen gjør det, andre ikke.)

Jeg tror ikke fri programvare får noen vesentlig utbredelse i forbrukermarkedet før forbrukeren kan kjøpe en komplett maskin med fri programvare ferdig installert hos en av de store elektro kjedebutikkene. I USA har Dell siden våren 2007 solgt et utvalg av sine PC-er med linuxdistribusjonen Ubuntu, Walmart selger et par-tre modeller, samt at det finnes noen nettbutikker som har spesialisert seg på å selge PC-er med fri programvare på.

- Dell vurderer å tilby PC-er med linuxdistribusjonen Ubuntu også i Norge
- Den norske PC-leverandøren Multicom selger PC-er med Ubuntu. Du sparer mange tusen kroner.

Men nå kommer det stadig flere små, lette bærbare PC-er fra østens PC-produsenter. På engelsk kalles de subnotebooks og netbooks. En av de mest interessante i så måte er den taiwanske PC-produsenten Asus sin lille Eee PC. Endelig skal vi få bærbare PC-er igjen! Tendensen har jo vært at de bærbare PC-ene de siste årene har blitt utstyrt med så mye utstyr (DVD-spiller, stor disk, stor skjerm) at de er blitt svært så store og tunge. Etterhvert som prisen på disse «bærbare» har falt, så har de nok i stor grad erstattet hjemmets stasjonære PC. Kanskje de nye, små maskinene blir hjemmets PC nr to? Et annet bruksområde er for de som hver dag må bære PC-en på sin egen rygg, sammen med diverse bøker. Elever kalles ofte de, og deres rygg vokser normalt i denne tiden (Vi snakker om barn og unge i aldersgruppen 6 til 19 år). Mao; Det er vel en fordel og ikke ha en alt for tung bær å bære på? Dessuten finnes det gode grunner for hvorfor elevene bør benytte en PC med fri programvare.

Buskerud fylkeskommune har tatt initiativ til å teste ut noen av disse nye, små, lette maskinene. Informasjon om prosjektet, inklusive en prosjektskisse og en presentasjon av prosjektet kan lastes ned fra prosjektets forum <http://asterisk.bfk.no/forum/>. Se forøvrig mer info om de enkelte modellene i menyen til høyre.

Moblin ? Intels frie og åpne plattform for mobile enheter, inkl. de nye små bærbare PC-ene

Intel har tatt initiativet til et fritt og åpent utviklerprosjekt, Moblin.org, med den hensikt å tiltrekke seg utviklere på denne plattformen (hvorfor er det så viktig? -Joda, selv Intel har konkurrenter. Hørt om VIA Unveils VIA OpenBook Mini-Note Reference Design?).

Prosjektet har sitt utspring i den nye Atom-prosessoren til Intel, en prosessor som benytter svært lite energi, og som derfor gir lang brukstid på batteridrift. Med Linux som operativsystem kan produsentene av disse små mobile enhetene tilpasse Linux, slik at brukstiden på batteristrøm blir maksimal. Denne muligheten har de ikke si samme grad med operativsystemene til Microsoft. Derfor kommer de første, små bærbare PC-ene med Linux

- [First Atom-based notebook runs Linux](#)

Samtidig gir stadig flere linuxdistribusjoner sin støtte til plattformen:

- [Linux distributor joins Moblin](#)
- [Canonical Showcases Ubuntu® Netbook Remix at Computex](#)